

LESBEPLANNING
LEERPROGRAM: GELETTEDEHEID (HUISTAAL)

GRAAD: 3

TEMA EN INHOUD: WATER EN SANITASIE
TYDSDUUR: 4 WEKE

LU en AS's	Leeraktiwiteite	Hulpmiddels
<p>LU 1: LUISTER</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Luister aandagtig en reageer op 'n uitgebreide stel instruksies gepas vir leerders se vlak 2. Toon gepaste luistergedrag deur respek vir die spreker te toon, beurte te neem om te praat, vrae te stel om duidelikheid te verkry en dit wat gehoor is, op te som of kommentaar daarop te lewer 3. Herken en toon respek vir verskillende taalvarieteite. 4. Luister met genot na stories, gedigte, liedjies en ander mondelinge tekste en toon begrip: <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Luister vir die onderwerp of hoofidee. 4.2 Luister vir besonderhede 4.4 vertel 'n reeks gebeure of idees 4.5 beantwoord vrae 4.8 teken prente om begrip van 'n mondelinge teks te illustreer en skryf dit in eie woorde 	<p>Hou die tema in gedagte en laat leerders min of meer 6 opdragte uit voer.</p> <p>'n Gepaste storie word gelees. Leerders gee die besonderhede beurtelings, luister na mekaar. Hulle maak opsommings van wat gehoor is.</p> <p>Vrae word gevra sodat leerders in die korrekte volgorde kan antwoord. Die verloop van gebeure word beklemtoon.</p> <p>Laat leerders 'n prent/e kies en 6-8 sinne skryf wat by die prent pas. Logiese sinne word aanvaar.</p> <p>Leerders luister en reageer op grappe</p> <p>Leerders luister na CD's en kasette en reageer op vrae (rympies, kort stories/staaltjies). Indien CD's of kasette nie beskikbaar is nie, is leerkrag veronderstel om self rympies en/of stories op te maak.</p>	<p>Storieboeke</p> <p>Bundel met gedigte</p> <p>Werkboeke</p> <p>Werkvelle</p> <p>Potlode</p> <p>Liniale</p> <p>Leesboeke</p> <p>Tydskrifte</p>

<p>5. Luister na, en geniet en reageer gepas op raaisels en grappies.</p> <p>6. Luister na 'n spreker wat leerders nie kan sien nie(soos oor die radio, telefoon,) en reageer op vrae en instruksies</p> <p>LU 2: PRAAT</p> <p>3. Skep en vertel eenvoudige stories met 'n begin, middle en 'n einde deur beskrywende taal te gebruik, herhaling te vermy en elemente van intrige en kasrakterisering te gebruik.</p> <p>4. Gebruik verskillende gesigsuitdrukkings en gebare wanneer leerder 'n storie vertel</p> <p>6. Voer onderhoude met mense vir 'n spesifieke doel.</p> <p>7. Doen mondelinge aanbiedings (soos oor 'n gegewe onderwerp en onderhoude gevoer, terugvoering oor bv. 'n veld uitstappie)</p> <p>7.1 ontwikkel klasriglyne vir 'n goeie aanbieding met steun en hulp van onderwyser</p> <p>7.2 beskryf wat hy/sy gaan aanbied en hoe</p> <p>7.3 gebruik visuele hulpmiddels om mondelinge aanbiedings aan te vul</p> <p>7.4 gebruik strategiee om luisteraars te boei (maak oogkontak)</p> <p>7.5 wissel volume en stemtoon</p> <p>LU 3 : LEES EN KYK</p>	<p>Skep eie stories/gediggies en dramatiseer (oor 'n paar dae word dit gedoen). Stories moet ;n begin middel en einde hê.</p> <p>Leerders deel hul eie stories met mekaar. (Hulle moet die vrymoedigheid het om te praat)</p> <p>Onderwyser verskaf riglyne van hoe onderhoude gevoer moet word – praktiese voorbeeld. Leerders word nou gevra om bv. 'n onderhoud te voer met die persoon wat gekontak word in die geval van onderbreking in water, of Die Departement van Waterwese se woordvoerder om waterbesparingsprojekte aan te pak ens. Leerders gee terugvoering en onderwyser verleen hulp.</p> <p>Lei besprekings oor verstandige watergebruik. Gebruik gepaste prente / plakkate met gebruike van water. Identifiseer waar water vermors word bv. Lekkende krane, tande borsel, hande was, gesig was met lopende water ens.</p> <p>Neem leerders op 'n uitstappie op skoolgrond en</p>	<p>Koerante</p> <p>CD's</p> <p>Kasette</p> <p>CD speler</p> <p>Kassetspeler</p> <p>Flitskaarte</p> <p>Skryfbord</p> <p>Bordkryt</p> <p>Koeldrankbot tels</p> <p>Spieël</p>
--	---	--

<p>2. Skep betekenis uit geskrewe teks:</p> <p>2.1 lewer kommentaar op 'n storie of gedig wat hy/sy gelees het en toon begrip deur die volgende vrae te beantwoord</p> <p>2.1.1 hoofidee</p> <p>2.1.2 kernbewonderhede soos hoofkarakters, volgorde van gebeure, ruimte/agtergrond, kultuurwaardes</p> <p>2.1.3 die verband tussen oorsaak en gevolg</p> <p>2.1.4 gevolgtrekkings (Wat leer ons uit die storie)</p> <p>2.1.5 Het leerders van die storie gehou? Waarom? Waarom nie?</p> <p>2.2 lees instruksies wat met hul ware belangstellings en behoeftes verband hou,</p> <p>2.3 lees 'n wye verskeidenheid redelik komplekse tekste soos fiksie- en nie-fiksie boeke, inhoudsopgawes en indekse</p> <p>3. Leestekste op hul eie en gebruik 'n verskeidenheid strategiee om betekenis te skep:</p> <p>3.1 Lees 'n geskrewe teks vlot en met begrip</p> <p>3.1.1 speak woorde akkuraat uit tydens luidlees,</p> <p>3.1.2 lees ekspressief met gepaste klem, pouse, intonasie tydens luidlees</p> <p>3.1.3 gebruik woordherkennings- en begripsvaardighede om onbekende tekste te lees, soos klanke, kontekstuele leidrade, voorspelling</p> <p>3.1.4 gebruik 'n verskeidenheid metodes om lees outomaties te monitor en te verbeter, soos herlees, lees verder, pousering, oefen die woorde voor leerders dit hardop sê</p>	<p>identifiseer waar water vermors word. Vra vrae soos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vir watter aktiwiteite by die skool gebruik ons water? 2. Watter bewyse sien ons op die skoolgrond waar water vermors word? 3. Hoekom dink julle is dit 'n vermorsing van water. <p>Vind oplossings hoe water op die plekke bespaar kan word.</p> <p>Wys leerders daarop hoe hulle water kan bespaar bv.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maak seker dat krane nie lek nie. 2. Moenie 'n tuinslang gebruik om die motor te was nie. 3. Moenie plante elke dag natmaak nie. 4. Sluit krane wat buite is. <p>Gee leerders 'n woordraaisel aktiwiteit om sinne te konstruktueer bv.</p> <p>a=1 b=2 c=3 d=4 e=5 f=6 g=7 h=8 i=9 ens</p> <p>4 18 1 1 9 11 18 1 14 5 20 15 5 d r a a l k r a n e t o e ens.</p> <p>Stel vrae bv.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hoekom moet ons goeie sanitasie praktyke beoefen? 2. Watter soorte toilette is by julle huise? 3. Hoe versorg 'n mens 'n toilet? 4. Wat is die gevare van spoeltoilette, emmerstelsel en pittoilette? <p>Maak 'n opname</p>	
---	--	--

4. Lê klank kennis vas:
 4.3 Herken wanneer dubbelkonsonante nodig is om 'n vokaalklank kort te hou, soos in blomme, katte ens.
 4.7 Woorde wat eindig met –er, -em, -en, -ng, -rm, -el

5. Lees vir inligting en genot:
 5.2 Lees en waardeur boeke deur skrywers uit verskillende kulture oor 'n verskeidenheid kontekste en verhoudings
 5.3 Lees verskillende soorte tekste, soos strokiesverrhale, tydskrifte, koerante (DROP ALL AND READ)
 5.7 identifiseer en vind inligtingsbronne soos lede van die gemeenskap, biblioteekboeke
 5.8 begin om mondellinge geskrewe en visuele tekste vir sosio-kultutele waardes, houdings en veronderstellings te ontleed (soos in 'n advertensie vir seppoeier gesels oor op wie dit gerig is en die rolle wat deur mans en vroue gespeel word.

LU 4: SKRYF

AS2 Skryf konsepweergawe van skryfstuk vir verskillende doeleindes.
 2.1 Kies 'n teksformaat gepas vir doel en teikengroep
 2.2 Skryf 'n reeks kort teksste vir verskillende doeleindes (soos stories bestaande uit een of

PLEK	SOORT TOILET
HUIS

SKOOL

Gee leerders water en sanitasie vraelys :

1.	Is kraanwater beskikbaar by jou skool?	Ja	Nee
2.	Is die drinkwater skoon?	Ja	Nee
3.	As daar wateronderbrekings is, het jy nog steeds toegang tot ander waterbronne?	Ja	Nee
4.	Betaal jou skool hulle	Ja	Nee

<p>twee paragrawe, eenvoudige boekresensies, resepte, briewe, dialoë, aanwysings)</p> <p>2.3 Skryf, waar gepas, 'n titel wat die inhoud weerspieël.</p> <p>AS3 Hersien Skryfstukke:</p> <p>3.1 bespreek eie en ander se skryfstukke om terugvoering te gee en te ontvang</p> <p>3.2 redigeer eie skryfwerk (soos skrap of voeg woorde by om betekenis duideliker te stel, herrangskik sinne, gaan woorderde na.</p> <p>3.3 hersien eie skryfwerk nadat terugvoering ontvang is</p> <p>AS4 "Publiseer " skryfstukke (maak dit "publiek")</p> <p>4.1 deel werk met ander deur dit hardop te lees en of in die klas uit te stal</p> <p>4. Hersien skryfstukke</p> <p>4.2 probeer om eie skryfwerk te redigeer (soos verwyder of voeg woorde by om betekenis duideliker te stel en gaan spelling en puntuasie na)</p> <p>4.3 maak eie boeke of klasbloemlesings</p> <p>AS6 Gebruik gepaste grammatikastrukture en skryfkonvensies :</p> <p>6.2 gebruik puntuasie gepas (hoofletters, punte, kommas, vraagtekens, uitroepetekens)</p> <p>AS7 Skryf leesbaar:</p> <p>7.1 skryf maklik en met toenemende spoed as gevolg van gereelde oefening</p>		watterrekening?			
	5.	Het jou skool 'n program om mense te stop om water te mors?	Ja	Nee	
	6.	Is daar leerders in jou skool wat aan waterverwante siektes soos cholera, diarree ens. Lei	Ja	Nee	
	7.	Is die area rondom die toilette skoon?	Ja	Nee	
	8.	Is daar genoeg toilette by die skool?	Ja	Nee	
	9.	Is die	Ja	Nee	

<p>LU5 DINK EN REDENEER</p> <p>AS1 Gebruik taal om konsepte te ontwikkel</p> <p>1.1 verstaan en gebruik konseptuele taal uit verskillende leerareas nodig op hierdie vlak en ter voorbereiding van die volgende vlak.</p> <p>AS2 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>2.1 verstaan en gebruik taal vir logika en redenasie, soos oorsaak en gevolg, die maak van gevolgtrekkings.</p> <p>AS3 Gebruik taal om te ondersoek:</p> <p>3.2 doen eenvoudige navorsing: stel vrae wat die taak help definieer en nodige inligting help verkry(Wat moet on sweet / doen/ kry...? Waar kan ons die inligting kry)</p> <p>3.4 gebruik eenvoudige strategieë om inligting te verkry:</p> <p>3.4.1 stel gepaste vrae</p> <p>3.4.2 voer onderhoude en maak opnames</p> <p>3.4.3 soek inligting in 'n biblioteek</p> <p>3.6 som inligting op en bied dit op 'n gepaste en interessante manier aan</p> <p>AS4 Verwerk inligting:</p> <p>4.1 organiseer en inligting op verskillende maniere op:</p> <p>4.2 orden inligting en plaas dit onder hofies</p> <p>LU 6 TAALGEBRUIK EN STRUKTUUR</p> <p>AS3 Werk met sinne</p>	<table border="1" data-bbox="947 293 1625 607"> <tr> <td data-bbox="947 293 1115 431"></td> <td data-bbox="1115 293 1287 431">toilette in 'n werkende toestand?</td> <td data-bbox="1287 293 1457 431"></td> <td data-bbox="1457 293 1625 431"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="947 431 1115 607">10.</td> <td data-bbox="1115 431 1287 607">Is toiletpapier beskikbaar?</td> <td data-bbox="1287 431 1457 607">Ja</td> <td data-bbox="1457 431 1625 607">Nee</td> </tr> </table> <p data-bbox="947 678 1646 948">Gebruik stories en stel vrae om te bepaal of leerders begip toon, bv. Wie is die hoofkarakters/ Wat leer ons uit die storie? Hou jy van die storie? Waarom/Waarom nie? Gee alle moontlike leerders 'n kans om te sê wat hulle van die storie dink.</p> <p data-bbox="947 987 1709 1159">Onderwyser stel tekste, en/of storieboeke (fiksie- en/of nie/fiksie) beskikbaar, gebaseer op tema, sodat leerders blootgestel word aan gepaste leesstof. Leerders word aangemoedig om koerante en tydskrifte te bring en met maats te lees.</p> <p data-bbox="947 1198 1667 1295">Leesstukke gebaseer op tema word gebruik: Onderwyser onderrig en ondersteun leerders nou om: Vlot te lees,</p>		toilette in 'n werkende toestand?			10.	Is toiletpapier beskikbaar?	Ja	Nee	
	toilette in 'n werkende toestand?									
10.	Is toiletpapier beskikbaar?	Ja	Nee							

<p>3.6 verstaan en gebruik selfstandige naamwoorde,adjektiewe, voornaamwoorde,(besitlike en persoonlik), werkwoorde, bywoorde en voorsetsels</p>	<p>Om te verstaan wat hulle lees Om woorde reg uit te spreek en hoorbaar te lees Om leestekens in ag te neem Om voorspellings te kan maak (Hierdie aktiwiteit strek oor die tydperk wat tema behandel word)</p> <p>25 Woorde word getoets om klankkennis vas te lê. Herken dubbelkonsonante (uit tema) . Woorde wat eindig met –er , -em, -en, -ng, -nk, -rm, -el. Leerders het persoonlike woordeboeke: Skryf nuwe woorde daarin, asook die opskrif. (d.w.s. bv alle woorde wat onder Water en Sanitasie sorteer)</p> <p>DROP ALL AND READ: Alle moontlike leesstof word beskikbaar gestel. (Nog meer gepas as leerders kan toegang hê tot leesstof rakende die tema)</p> <p>Leerders is nou in staat om alle aangeleerde woordeskat te gebruik om gedagtes skriftelik uit te beeld. Hulle organiseer dus hul gedagtes om gepaste paragrawe te skryf (3 paragrawe) bv.:</p> <p>Skryf briewe om Departement van Waterwese te bedank vir hulp tydens waterbesparingsprojekte.</p> <p>Bespreek skryfwerk met ander leerders, hersien skryfwerk en verbeter eie skryfwerk</p>	
--	---	--

.
Maak “boekies” en stal dit uit in die leeshoekie. Lees mekaar se eindproduk.

Afkappingsteken en uitroeptekens

Lopende skrif en letters word aangeleer

Leerdere ontdek meer oor water deur ondersoek en observasie en skryf bevindings neer

Gebruik ‘n spieël en maak dit droog.

Leerdere skryf neer hoe die spieël voel.

Haal stadig asem (8 keer) teen die spieël.

Neem waar wat gebeur.

Wag ‘n paar minute en kyk wat gebeur.

Vra wat gebeur wanneer ‘n ketel kook.

Ondersoek die effek van koue op water.

Leerdere moet ontdek dat die volume van water vermeerder as dit blootgestel word aan koue toestande.

Gebruik ‘n 2 liter koeldrankbottel.

Gooi water daarin. Lê klem daarop dat die bottel nie tot bo gevul moet word nie.

Leerdere moet hul bevindings neerskryf deur vrae te beantwoord.

VRAE

1. Wat het met die water gebeur?
2. Het die houer voller geword?

	<p>3. Het die water meer spasie opgeneem?</p> <p>Voorsetsels bv. Plaas ysblokkies <u>in</u> die water.</p> <p>Uitrooptekens bv. Sjoe ! maar die water is warm.</p>	
BESONDERHEDE VAN ASSESSERING		
LEERPROBLEME		
OORSIG		